

Világ proletárjai egyesüljétek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 120 SZÁM

ARA: 50 FILLÉR

KEDD, 1953 MAJUS 26.

Az egyetemi vizsgák sikeréért

E héten befejeződnek az egyetemi előadások, de már egyes karokon megkezdődtek a vizsgák, amikor a hallgatók számot adnak egész évi munkájukról, arról, milyen igyekezettel, milyen alaposan tanultak, mennyire jutottak előre a tudomány, a műveltség várának bevételeit vívott harcban.

Az egyetemi vizsgáknak nagy jelentőségük van. Ezeket mutatja meg egyetemi ifjúságunk, hogyan viszonyozza népiük bizalmát, hogyan készül arra a neves és megfizetendő feladatra, amely ragyogó jövőt formálva terveink végrehajtásában rájuk, a jövő értelmiségére vár. Egy-egy hallgató vizsgálja nem magánügy többé, hanem egész dolgozó népünk közös ügye. A vizsgák eredményeit nagy érdeklődéssel figyelik országunk, hiszen az új értelmiség szakképzettségétől, tudásától nagyban függ hazánk állandó, gyorsabban fejlődése, népünk növekvő jóléte. Ezért ma tanulni nemcsak büszkeség és kitüntetés, hanem igen nagy felelősség is.

Pártunk és államunk minden támogatást megad, évről-évre fokozódó segítséget biztosít tanuló ifjúságunk számára. Biztosítja elsősorban, hogy a legilletékesebbek kerüljenek egyetemünkre: a dolgozó nép gyermekei és közülük is azok, akik a középiskolákban elért tanulmányi eredményeikkel a legméltóbban érte a megfizetést. Biztosítja mindazokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a fiatalok kényelmét és nyugodt tanulmányi munkáját, alapos felkészültségét. Szemléltessük ezt egy-két számadattal, amelyek az egyetem egyik legfontosabb káráinak fejlődését mutatják. A felszabadulás előtt mindössze négy intézet foglalkozott természettudományos oktatással a debreceni egyetemen. 1949-50-ben már 10, 1950-51-ben 12, jelenleg 14 intézet működik a természettudományi karon, 1954-re pedig ez a szám már 16-ra emelkedik. 1938-ban a Természettudományi Kar matematikai intézetének mindössze két helyisége volt, még a könyvtár is ott helyezték el. A könyvtárba mindössze hét folyóirat járt. Az intézetben egy professzor, egy díjtalan tanárné és egy díjtalan gyakornok dolgozott. Az intézetnek csupán 40 hallgatója volt. A matematikai intézetnek ma 10 helyisége van, túlnyomóan újonnan berendezve. Könyvtárállománya megnégyszereződött, 126 folyóirat jár az intézetbe, amely maga is kiad egy igen magas színvonalú idegennyelvű folyóiratot. Két professzor, 2 tanszékvezető docens, 2 docens, 2 adjunktus, 5 tanársegéd, 4 demonstrátor, 2 adminisztrátor és 1 irodaség dolgozik a matematikai intézetben, ahol a hallgatók száma megfizetődött.

Míg a felszabadulás előtt a legjobb esetben is 1-2 százalék volt a munkás- és parasztszármazású fiatalok száma, ma 52 százalék a munkás- és parasztszármazású hallgatók száma a természettudományi karon.

Pártunk és államunk azonban nemcsak a tanulási feltételeit biztosítja egyetemi hallgatóinknak, hanem a tanulmányok utáni bizottsági megfigyelés lehetőségét is. Ragyogó munkalehetőségek, szebbnél-szebb feladatok várják tanuló ifjúságunkat.

1930-31. évi rectori beszámolójában dr. Szentpéteri Kun Béla

ezeket mondotta: „Hallgatóink nagyrésze nélkülözések között végzi tanulmányait... ám, aki kényeréért dolgozik, nem csoda, ha nem tud jól tanulni, s a keservesen megkeresett kényerrel való tandíjra kell adni.” Sokan tanulhattak ilyen körülmények között küszködve, hogy diplomával biztosítsák a kényerrel maguknak. Azonban a legtöbb esetben feleslegesen. 1932-33. évben a doktoravatáson hangzottak el a következő szavak: „Súlyos válság idején hagyják el a diákkörök a munkát, talán derűs világlátást — belépnek a rideg életbe. Nem is olyan régen a diploma életpályát jelentett. Ma... nyelviszeti fogalommal finomult, mert napjainkban az egyre nagyobb méretű munkanélküliség kiterjed a szellemi munkára is.” A mi világunkban viszont már „a diplomás munkanélküli” finomult nyelviszeti fogalommal vált, de mint ilyen is csak a multra értelmelve. Mérnökök, tudósok, orvosok, pedagógusok ezreit és tiszteit várják nap-nap után születő nagyszerű alkotások. Széchenyi, Komló, Inota, Kazincbarcika, Tiszalök és a Hortobágy, az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek, kultúrthonok és iskolák, tudományos intézmények és kórházak.

Soha nem látott lehetőségeket biztosított népi államunk tanuló ifjúságunk számára és mindezt csupán becsületes tanulással kell viszonyozni. Egyetemünk ifjúságának túlnyomó része látja, átérzi ezt és az egész évi becsületes tanulást a most következő szorgalmi időben fokozott elmélyültséggel igyekszik megszervezni az anyag átismétlésével. Akadnak azonban sajnos még mindig olyanok, akik ezt nem látják kellően és a tanulást „szivességeknek” tekintik az állammal szemben. Ezért van most különösen nagy feladata az egyetemi párt- és DISZ-szervezetnek. Meg kell magyarázni az ilyen és ehhez hasonló nézetekre hallgatókat, vagy tuncya, hanyag fiataloknak, hogy ezzel nemcsak államunk, hanem maguk ellen is vétnek.

A vizsgák előtt azonban fokozott feladat vár a professzorokra, az oktatókra, a tanszemélyzetre is. Korreptálásokkal, nehezebb kérdések megvitatásával az anyaggal kapcsolatos megbeszélésekkel segítsék a hallgatók alapos felkészültségét és dolgozzanak ki olyan vizsgamódszereket, melyek biztosítják, hogy átfogó képet kapjanak a tanulók képességeiről, tudásáról és, hogy valóban érdemszerűen tudják azt értékelni, minősíteni.

Most, a vizsgák előtt különösen fontos, hogy tanárok és hallgatók egyaránt jól emlékezettük be véssék és egy pillanattal se felejtsek el Rákosi elvtársnak a Függetlenségi Népfőnt választási nagygyűlésén mondott szavait: „... a számbelileg gyorsan növekvő új értelmiségi réteg a hazafias, néphez hű régi értelmiséggel összeforruva, hasonlíthatatlanul nagyobb súlytal és befolyással vesz majd részt a nemzet életének minden megnyilvánulásában, mint bármikor azelőtt. Gondoskodni kívánunk róla, hogy jelentősége szakadatlanul növekedjen és egyre nagyobb legyen szerepe is népiük vezetésében és nemzetünk jövő útjának megmunkálásában.”

A tanulásban és a tanulás számunkérésében tanusított igényességét az ő sokat kifejező szavai kell, hogy megszabják.

Békeőrség a Dohánygyárban — a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére

Adott szavakat nem tartották be a Dohánygyár dolgozói: csupán 96,3 százalékra teljesítették a választási békeverseny tiszteletére tett felajánlásukat. Adóssal maradtak az üzem dolgozói az országnak.

A gyár becsületén esett fölött most azzal javítják ki, hogy megfogadták: a második negyedév végére letörlesztik adósságukat és ennek érdekében a Béke-Világtanács ülésének tiszteletére békeőrséget szerveznek. A békeőrség idejére vállalták, hogy tervüket szivarkából és pipadőlányból: 101 százalékra, nikotingyártási tervüket 105 százalékra teljesítik, az önköltséget — az anyagtakarékossági mozgalom szélesebbkörű bevezetésével — 3 százalékkal csökkentik.

A szép felajánlás után tegnap már megszűntek a még szebb eredmények. A vágóosztály dolgozói 110 százalékra teljesítették napi tervüket.

Hatezer strandoló volt vasárnap Debrecenben

Ha a naptárt nézzük, még tavaszt mulat, ha a hőmérőt figyeljük, akkor azt látjuk, hogy a strandolni vágyók nagy örömeire közel jár a higanymérő a 30 fokhoz. Beköszöntött tehát a kánikula, amely már harmadik napja tart és a nap fokozott erővel egyre ontja sugarait.

Debrecenben a jól végzett munka után pihenőnapjukat töltő dolgozók közül ötezren keresték fel a vasárnap reggel megnyitott nagyterdi strandfürdőt. A melegvízes medencében 40 fokal gyógyvíz, az 50 méteres versenymedencében pedig 22 fokal hideg víz fogadta a fürdőzőket. Sokat közülük már délre „megkapták” a nap — ezek nagy örömmel keresték fel az árnyékos részeket.

Két-három héten belül a nagyterdi fürdő új színnel gazdagodik: megkezdődik működését a hullámmedence. Már az utolsó szerelési munkát végzik a gépházban.

Vasárnap a Szabadság-úti strandot is nagy tömeg kereste fel: több mint ezren fürdöttek ott. Hajdúszoboszló azonban „lefőzte” Debrecen, mert estig 7000 strandoló volt a gyógyfürdőben.

A mai számból
A jelenlegi nemzetközi helyzetről — A „Pravda” szerkesztőség cikke (2-3. oldal) — Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése (3. oldal) — Türelmetlen hanyagság (4. oldal) Szép játékkal győzött a Honvéd, Pécetéről elhozta mindkét pontot a Lokomotív (4. old.)

HAJDÚ-BIHAR ÉLETÉBŐL

Az idén 41 kombájn és 114 aratógép dolgozik a megye termelőszövetkezeteinek földjén

A minisztertanács határozatának megfelelően az idei termés gyors és minél kevesebb elvesztéssel való betakarítására készülnek a megyei géppállomások dolgozói. A legnehezebb nyári munkát, az aratóst újabb gépek beállítása könnyíti meg. Az elmúlt évben a megye termelőszövetkezeteiben és csoportjaiban géppel mintegy 12.000 holdnyi kalászt arattak. A megye 28 géppállomása elkészítette az idei aratósi tervét. E szerint ez évben a megyében a szőlők és csoportoknál 41 kombájn és 114 aratógép dolgozik majd — és mintegy két és fél ezer annyi területen vágják le géppel a ga-

Új magyar gyógyszer: a dikodid

Még a múlt esztendő áprilisában szocialista szerződést kötött egymással a Kossuth Lajos Tudományegyetem Szerves Kémiai Intézeté és a Tiszavasvári Alkaloida Gyógygyártási gyár. A tudomány munkásai arra tettek ígéretet, hogy kutatásaikkal elősegítik a még tisztázatlan gyári termelési kérdések megoldását. A fizikai és szellemi dolgozók közös akaratának így született meg az újabb nagyszerű győzelme, mert elég rövid idő alatt sikerült megoldani a mák egyik igen fontos mellékalkaloidjának, a thebainnak az előállítását. Ezt az alkaloidát azelőtt nem vonták ki a mákból, hanem a főbb gyártási melléktermékekkel együtt — mint felhasználhatatlant — kidobták. Most pedig ebből készül a Tiszavasvári Alkaloidában az a nálunk mindezt ideig port útján hozzáférhető gyógyszer, amelynek dikodid a neve s amely az egyik leghatásosabb köhögéscsillapító szer. Egy évvel ezelőtt még importáltuk ezt a gyógyszert, ma már azonban annyit gyártanak belőle Tiszavasváriban, hogy jelentős részét külföldi piacokon helyezi el a gyár. A magyar nép alkotóereje ismét nagyot művelt!

Lelkes ünnepekkel kezdődött a Gyermekhétfő

Hajdú-Biharban az elmúlt vasárnap lelkes hangulatban lefolyt „Anyák gyűlései”-vel megkezdődött a Gyermekhétfő Debrecenben a megyei tanács nagytermében Pintér Lídia, az MNDSZ központ egyik vezetője tartott beszédet. Eljötték erre a gyűlésre a vidámarcú, pirosnyakkendős úttörők, hogy virágcsokrokkal és kedves szavakkal köszöntsék az anyákat. Amikor virágcsokrot nyújtottak át Antal Lászlóné 15 gyermekes anyának — akinek mellett ott csillogott pár tunk és dolgozó népiük legnagyobb elismerését jellemző anyasági érdemérem — könny jelent meg Antalné szemében. Örömkönnny volt ez: gyermeki előtti biz-

Sólyom Imre 115 hold növényápolást végzett el eddig

Sólyom Imre, a megye legjobb traktoristája az elmúlt héten kapta meg a Ruhagyár dolgozóinak gyönyörű zászlaját. Azóta is egyre fokozza teljesítményét, egyre jobb munkát végez a növényápolásban is: eddig 115 hold növényápolást végzett el 500 hold tervéből a sárrétudvari géppállomások dolgozója. Pénteken 30 hold napraforgót és kukoricát kapált meg. Kiváló eredményt ért el még a sárrétudvari géppállomáson e napon Nagy László, aki 20, Szabó Lajos pedig 30 hold növényápolást végzett el. A sárrétudvari géppállomás eddig összesen 235 hold növényápolási munkát teljesített.

A Vasöntő Vállalat által adományozott zászlót a legjobb traktorosbrigád: az egykori Gyulai-brigád kapta meg. Ez évben brigádja 2145 normálhold munkát végzett el, az egy gépre eső átlag 536 normálhold.

Vizsgáznak az egyetemi hallgatók

A Kossuth Lajos tudományegyetem bölcsész- és természettudományi karán már folytak a vizsgák: egyetem ifjúságunk számot ad felkészüléséről az elmúlt hónapok munkájáról. Az eddigi vizsgaeredmények azt mutatják, hogy az egyetemi hallgatók tanulmányi színvonalában további javulás tapasztalható. A förtelenem- és földrajzszakos negyedévesek közül Balázs Sándor oroszból felévkör középessre vizsgázott, az év végi vizsga során legnyeresse felelt. Barona Ilona szintén egyjeget javított: ő is négyesre vizsgázott. Danes Ferenc 5-ösre, Szegvár Sándor szintén, annak ellenére, hogy a legnehezebb fordítási szöveget kapta oroszból, de azt is hibátlanul oldotta meg. A harmadéves biológusok közül Tótkés János Rákosi-öszöntődíjas ötos eredményt ért el. Konkoly János vegyész szintén négyesre vizsgázott a felévkör. Az alap-szervezet titkára megfogadta, hogy évvégére teljes lesz. Vajóban javított, most ötösre áll. A szakértelmségűek is kitűnően állják a helyüket: Szabolcs Márton ötos, Márton Géza 4,7-es átlagos eredményt ért el az eddigi feleleteivel.

A JELENLEGI NEMZETKÖZI HELYZETRŐL

A „Pravda“ szerkesztőségi cikke

A „Pravda“ május 24-i száma „A jelenlegi nemzetközi helyzetről“ címmel egészoldalas szerkesztőségi cikket közöl. Alábbiakban közöljük a szerkesztőségi cikk teljes szövegét:

Az utóbbi hónapokban minden országban nagy érdeklődés nyilvánul meg azok iránt, a lépések iránt, amelyeket a vilás nemzetközi kérdések rendezése érdekében foganatosítanak. A jelenlegi körülmények között ez természetes.

Senki sem tagadhatja, hogy széles nemzetközi körökben erősödnek a nemzetközi viszonyokban tapasztalható feszültség megszüntetését célzó törekvések. A vilás kérdések megoldása útján feltűnő minden lépés csökkenti a háborús veszélyt, elősegítene a népekre nyomorúságot hozó fegyverkezési hajszát, beszűntetné, megkönnyítené sokmillió ember helyzetét. És viszont, a nemzetközi helyzetben mutatkozó feszültség fenntartása a háborús esélyeket tovább fokozza, jeleníti, a katonai kiadások tovább növekedését, az adók további emelkedését, amelyek súlya mindenképp a néptömegek vállára nehezedik.

Ilyen körülmények között bármely ország kormányának nemzetközi téren meg kell tennie az újabb lépéseket figyelmesen tanulmányozzák nemcsak kormánykörökben, hanem a legszélesebb körökben is.

Köztudomású, milyen figyelemmel és rokonszenvvel fogadták a szovjet kormány vezetőinek nemrég tett nyilatkozatát arról, hogy a Szovjetunió kész az érdekelte országok kölcsönös megegyezése alapján megoldani a vilás vagy megoldatlan nemzetközi kérdéseket. Ezek a nyilatkozatok megszüntették a népekben azt a hitet, hogy lehetséges a megelégedő nemzetközi problémák rendezése, a népek ugyanis tudják, hogy a szovjet kormány nyilatkozatai soha nem térnek el a valóságos szándékaitól.

Az is köztudomású, hogy a béke megőrzésében érdekeltek emberek békeszerető megnyilvánulásait fogadták Eisenhower elnöknek április 16-i nyilatkozatában emlekedett azon szavai, hogy a vilás kérdések közül „legyenek azok nagyok vagy kicsinyek, egyetlenegy sem megoldhatatlan, ha megvan az óhaj minden más ország jogának tiszteltben tartására“ és hogy „az Egyesült Államok hajlandók igazságos részt vállalni a nagyvilág“ a vilás nemzetközi kérdések megoldásában, jóllehet Eisenhowernek ugyanebben a nyilatkozatában voltak más olyan mozzanatok is, amelyek semmissé tették a szavak pozitív jelentőségét. Most meg kell állapítani, hogy Eisenhower május 20-i újabb nyilatkozatában nyoma sem maradt ennek a békeszerető megnyilvánulásnak, nem is szólván a lettekkel való alátámasztásról. Teljesen érthető, hogy Churchillnek, Nagy-Britannia miniszterelnökének nemrégiben tartott asóházi beszéde, amelyben a nemzetközi élet számos égető kérdését érintette, valamint a beszéddel kapcsolatos vita nemcsak Angliában vonja magára a figyelmet, hanem messze annak határain túl is.

A brit miniszterelnök sok tekintetben támogatja az Egyesült Államok kormányának álláspontját. Beszédében azonban az is visszatükröződött, hogy eltérés van néhány elsődleges fontosságú kérdésben Nagy-Britannia és az Egyesült Államok álláspontja között.

Churchill beszédének jelentős részében támogatja a Szovjetunió viszonyával foglalkozott. A Szovjetunió közvéleménye az e tárgyról mondtakból nem fogadhat el minden bírálatot és komoly ellenvetéseket nél-

kül. Most azonban mindenképp nem arra fontos rámutatni, amiben eltérünk Nagy-Britannia miniszterelnökétől. Fontosabb kiemelve azokat a mozzanatok, amelyek előmozdítják a vilás nemzetközi kérdések rendezését a népek békéje és biztonsága érdekében.

Churchill beszédében vannak olyan állítások, amelyek az angol nép békeelőretéért tükröznek és azt bizonyítják, hogy Nagy-Britannia miniszterelnöke reálisnak értékeli a jelenlegi nemzetközi helyzetet néhány lényeges mozzanatot. Ezeket a megállapításokat helyesléssel fogadták a béke megőrzésében érdekeltek széles társadalmi körök. Ugyanakkor a megállapítások ellen — különösen az Egyesült Államokban — kirohantásokat intéztek azok a körök, amelyeknek különös érdeke fűződik a nemzetközi viszonyok jelenlegi feszültségének fenntartásához.

Figyelmezt érdemel Churchill következő kijelentése: „Nem hiszem, hogy megoldhatatlan lenne Oroszország biztonsága és Nyugat-Európa szabadsága és biztonsága összeegyeztetésének rendkívül komoly problémája“. Ez a kijelentés szükségképpen együtérző visszhangot váltott ki azoknál az embereknél, akik valóban a megelégedő nemzetközi problémák rendezésére törekvenek, akik gyűlölik a népeknek — különösen a jelenlegi körülmények között — fejérhetetlen nyomorúságot okozó háborút. Churchill említett kijelentése országunkban magára vonja a figyelmet, mint kellő időben tett lépés a jelenlegi nemzetközi helyzetben.

Amikor a miniszterelnök a Szovjetunió és a nyugateurópai országok „biztonsága összeegyeztetésének“ lehetőségéről nyilatkozott, természetesen saját országának érdekeit tartotta szem előtt. Ugyanakkor nem kétséges, hogy az a politika, amely Anglia nemzeti érdekeinek, másfelel a béke fenntartása és a nemzetközi együttműködés megszilárdítása érdekében összehangolásra irányul, a Szovjetunió és a többi békeszerető nép megértésével és támogatásával találkozhat.

Churchillnek az a megállapítása, amelyet a Szovjetunió biztonsága és Nyugat-Európa biztonsága összeegyeztetéséről tett, annál nagyobb jelentőségű, mivel a brit miniszterelnök e kérdés felvetésével nemcsak a Nagy-Britannia és a Szovjetunió közötti viszonyt érinti, hanem a béke fenntartásának és megszüntetésének egész problémáját is.

A jelenlegi nemzetközi helyzetet a rendezendő problémák nagyító bonyolultsága jellemzi és ez arra kötelez, hogy kellő megértéssel viselkedjünk azok iránt, akik úgy vélik, hogy az összes vilás és megoldatlan problémák egyszerre való megvitatását és megoldását célzó kísérletre kudarc várna. Az előrehaladás olyan égető kérdések rendezése terén, amilyen a koreai háború kérdése, vagy Németország kérdése, előmozdíthatná a jelenlegi nemzetközi helyzet feszültségének megszüntetését, előkészíthetné a talajt más problémák megoldására is. Nyilván a nemzetközi problémák rendezésének ilyen módjára gondoljt Churchill is, amikor kijelentette: „Hiba volna azt gondolni, hogy semmi sem lehet rendezni a Szovjet-Oroszországgal, ha — vagy amíg — nem kerül rendezésre minden. Két vagy három nehézséget jelentő mozzanat rendezése eredmény volna minden békeszerető ország számára.“ Az egyik legfontosabb nemzetközi kérdés, amelynek békés rendezéséhez minden ország népeinek érdeke fűződik, a koreai kérdés.

Köztudomású, hogy a Kínai Népköztársaság és a Koreai Né-

pi Demokratikus Köztársaság diplomáciai kezdeményezése, amelyet a Szovjetunió támogatott, reális lehetőségeket nyitott meg a koreai fegyverszünet megkötése és a koreai háború megszüntetése előtt.

A Koreában létrejött megegyezés alapján máris megtörtént a beteg és sebesült hadifoglyok kicserélése. Április 26-án Panminzsongban újra megkezdődtek a tárgyalások az összes hadifoglyok hazatelepítéséről. A kínai-koreai fél javaslatai és különösen május 7-i legutóbbi javaslata — amint ez minden elfogultatlan ember előtt nyilvánvaló — megadják a kellő alapot a fegyverszünet megkötése útjában álló utolsó kérdés gyakorlati megoldásához. Következésképpen, a koreai háború megszüntetéséhez.

Churchill a koreai-kínai fél javaslatainak türelmes és együtérző megvizsgálása mellett foglalt állást. Kijelentette: „Nem ismerem most olyan okokat, amelyek arra a feltevésre készítetnek, hogy ezek nem szolgálnak megegyezés alapjain“. Churchillnek ez a kijelentése, valamint több képviselő alsóházi nyilatkozatai, amelyben élesen bírálták az „ENSZ-parancsnokságnak“ a panminzsongi tárgyalásokat főkészítő képviselőit, azt tükrözték, hogy az angol társadalom mind a rétegekben fokozódik az elégedetlenség a koreai kérdés rendezésének elhúzódása miatt. Phenjan és más koreai városok és falvak, valamint Antung és néhány más kínai város folytatódó vadállati bombázása éppen úgy, mint Harrison amerikai tábornoknak a panminzsongi tárgyalások megszakítására irányuló állásfoglalása, jogos felháborodást és tiltakozást vált ki mind Angliában, mind más országokban. Nehru indiai miniszterelnök az indiai parlamentben tett nyilatkozatában rámutatott arra, hogy Harrison álláspontja nyilvánvalóan ellenmond annak a határozatnak is, amely a múlt év végén hozták az ENSZ-ben a koreai hadifoglyok kérdésében. Nehru egyenesen kijelentette, hogy a koreai-kínai fél javaslatainak „a tárgyalásoknak — és reméljük a probléma megoldásának — alapjául kell szolgálnia“. A panminzsongi tárgyalások ennek ellenére — Harrison álláspontja következtében — újból lefejeződtek.

Ebben a helyzetben teljesen érthető a panminzsongi tárgyalások menete miatt tapasztalható határozott elégedetlenség, amelyet Attlee, a labouristák ismert vezetője juttatott kifejezésre az alsóházban.

Churchill beszédében különleges helyet foglalt el a német probléma, amelyet méltán neveztek „Európa domináló problémájának“. De, ha ez valóban így van, ebből az következik, hogy Churchillnek a német problémával kapcsolatos és beszédében kifejtett felfogása különösen jelentőségre tesz szert. Churchillnek e kérdésre vonatkozó felfogása azonban semmiképpen nem tekinthető az említett „domináló“ nemzetközi probléma rendezésére irányuló tényleges törekvés kifejezésének.

Mindenekelőtt figyelemre méltó az a tény, hogy Churchill nem is tartotta szükségesnek megemlíteni a jaitai nyilatkozatát és a potsdami határozatokat, amelyek megformulálták a német kérdés tényleges rendezésének legfontosabb elveit az egységes Németország, mint békeszerető, demokratikus állam megteremtésének alapján.

A fentemlített nemzetközi okmányok történelmi jelentősége az, hogy bennük kifejezésre jut a nyugati hatalmak és a Szovjetunió között a német kérdésben a háború idején elért és közvetlenül a háború befejezése után

megegyezett politikai összehangoltság és konkrét szerződéses megegyezés. Ebben az értelemben az említett megegyezések, amelyek előírják Németország, mint békeszerető és demokratikus állam egyesítésének elősegítését, a legfontosabb eredmények. „Oroszország biztonsága és Nyugat-Európa szabadsága és biztonsága összeegyeztetésének“ ügyében.

Most is feltétlenül érdekelni fog bennünket, mennyire fognak megfelelni Nagy-Britanniának a nemzetközi viszonyok területén a miniszterelnök beszéde után foganatosított lépései azon megegyezések alapelveinek, amelyek alapját ott állnak a nagyhatalmak aláírásai és mennyire mozdítják elő a közöttük megkötött új megegyezések a népek békéjének és biztonságának megszilárdítását. Az utóbbi évek tapasztalatai azonban arról tanuskodnak, hogy a vilás és megoldatlan kérdések rendezését az a politika akadályozza, amelynek keretében a nyugati hatalmak egyoldalúan elveik a megkötött megegyezéseket. Nem vonható kétségbe, hogy az egész jelenlegi nemzetközi helyzet merőben más képet mutatna, megszünnék jelenlegi kiéleződöttség és feszültség, ha megvalósították volna a nagyhatalmak között a legfontosabb nemzetközi kérdésekben kötött megállapodásokat.

Ezzel kapcsolatban nem lehet említeni a feltevést, hogy Churchill bizonyos okoknál fogva célszerűnek tartotta megemlíteni a birtokot 1925. évi locarnói szerződést, amely — szavai szerint — azon az „egyszerű tétel“ alapul, hogy ha Németország megtámadja Franciaországot, akkor Anglia a franciák oldalán lesz, ha pedig Franciaország támadja meg Németországot, akkor Anglia a németek oldalán lesz. Churchill nem tett említést ezzel kapcsolatban arról, hogy annakidején a locarnói rendszer adott szabad kezét a támadószellemű német imperializmusnak. Nyugat-on ugyan korlátozta Németország cselekvési szabadságát. Keleten azonban cselekvési szabadságot adott neki, a Szovjetunió felé irányította a német agressziót. Mint ismeretes, a locarnói politika volt egyike azoknak a nem csekély fontosságú tényezőknek, amelyek előkészítették a második világháborút.

A történelem tapasztalatai azt mutatják, hogy amíg Németországban cselekvési szabadságot adnak a militarista, revansvágyó elemeknek, amíg nem foganatosítanak olyan hathatós intézkedéseket, amelyek biztosítják Németország békeszerető alapon való fejlődését, a német militarizmus elég gyorsan feltámad és semmiféle formaszertint garanciák és kötelezettségek sem nyújthatnak bizonyosságot a német állam szomszédainak biztonságuk felől, afelől, hogy nem fogja őket ismét német agresszió fenyegetni. Meg kell jegyezni, hogy a Locarnóra utaló terv maga Nagy-Britannia biztonságának érdekei szempontjából is tarthatatlannak látszik, nem is szólván más európai államok és mindenképp Németország szomszédai — Franciaország, Belgium, Hollandia, Lengyelország, Csehszlovákia és mások — biztonsága biztosításának érdekeiről, mivel a Locarno-tervezet visszatérésre irányuló kísérletek tág teret nyitnának ingadozó és átmeneti nemzetközi kombinációkra és egyes országok csoportosulására más országok ellen, ami kikerülhetetlenül nem a nemzetközi viszonyok enyhülését, hanem kiéleződését vonná maga után.

Nos, és hogyan lehetne megvalósítani Locarno eszméit a mai Németországot illetően? Churchill, felvetve Locarno gondoi-

tát, egyetlen szóval sem tett említést Németország egységének helyreállításáról, ami pedig döntő jelentőségű nemcsak Németországra nézve, hanem Európára és az egész világ biztonságának biztosítására nézve is.

A bonni és párizsi szerződések megkötésével kapcsolatos, most folyó külön intézkedésekre előzve Churchill az angol kormánypolitikát Németország széttagoltságának lerögzítésére orientálja. Sőt mi több, Churchill beszédéből az következik, hogy nemcsak befejezett ténynek tekintti Németország széttagoltságát, hanem olyan jelenségnek is, amelybe bele lehet és bele kell nyugodni.

„Öfélése kormányának politikája az — jelentette ki Churchill — hogy a legbecsületesebben ragaszkodjunk Nyugat-Németországgal fennálló egyezményeink szelleméhez és szövegéhez.“ Semmiképpen sem szándékozunk lemondani — hangsúlyozta a miniszterelnök — azon kötelezettségeink teljesítéséről, amelyeket Nyugat-Németországgal kapcsolatban vállaltunk magunkra.“ Nem következnek-e ezekből a kijelentésekből, hogy a nagyhatalmak között az egységes, békeszerető, demokratikus Németország megteremtése érdekében kötött egyezmények szellemét és szövegét áldozatul vetik oda más olyan egyezmények szellemének és szövegének, amelyek elköltönülve kötöttek és amelyek szentesítik Németország széttagoltságát. Nyugat-Németországot újrafegyverzését, Németország erőfeszítését a támadó revanszszellem tüzfészékévé?

Figyelemmel kívül hagyjuk Churchillnek azt a teljesen helytelen állítást, hogy a német probléma kiéleződésének oka a szovjet politika. A Németországban előállított helyzet valóságos okát ismételten is megvilágították a Szovjetunió tekintélyes képviselői és más érteleme itli elismerténi okok. Nem foglalkozunk Churchillnek azokkal az elég erős szavakkal, amelyeket a keletnémetországi helyzet negatív jellemzésére vonatkoztattak össze. Mi, természetesen, nemcsak hogy nem kevésbé lebecsülő, hanem még jóval igazabb szavakat is találhatunk a nyugatnémetországi helyzet jellemzésére, de most nem az a dolgot lényeges, hogy kölcsönösen szidalmazzuk egymást.

Mindenki előtt világosnak kell lennie, hogy Németország széttagoltsága a háborús veszély tüzfészékének feltámasztását jelenti Európára nézve. A német nép nem nyugszik bele, hogy évszázadok óta elszáraztató vivot ki nagy erőfeszítések és áldozatok árán. Németországot illetően ezért a legfőbb feladat az, hogy megszüntessék a német állam jelenleg fennálló széttagoltságát, olyan békeszerződést készítsünk elő és kössünk meg Németországgal, amely a nagyhatalmak potsdami megegyezése alapelveinek megfelelően biztosítja az egységes, demokratikus, békeszerető Németország megteremtését. E téren a német agressziótól nem egyszerű szenvedett országok is gondják a német militarizmus feltámadásának megakadályozása kell, hogy legyen. Ezzel együtt minden feltételt biztosítani kell a német népek Németország bekeparának fejlesztéséhez, ahhoz, hogy termelési-technikai színvonalának megfelelően résztvehessen a világ gazdasági életében, hogy tovább fejlődjenek gazdasági kultúrája.

Az új békeszerződésnek ebben a vonatkozásban ki kell küszöbölnie a versaillesi rendszer hibáit, amely e nagy nemzet megigazására irányult. Senki előtt nem titok, hogy versaillesi rendszer kidolgozóját sokkal inkább

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

(Folytatás)

foglalkoztatás senytársként ország gaz nek megak Németország nek tényleg Churchill) rült olyan déseket, mi sítése és a megkötése, lyozta az a gét a Ny szemben vá kötelezettség azokat is, a világ nézete sere irányul vést szerette

Figyelmezt hogy Churel teti említés szovjet költ szerződésnek 1912-ben L egy újabb né akadályozása szerződést. Szovjetunió, tónsága meg kötöttek és a a német-kere fobb nemze többek közt állapotásait, h beszédében a ramutava, l janszerződés előmozdítaná zekezői he megszüntetés ban alá kell trák államsz a döntés eih len felelősség Államok, Franciaország, lyek nemcsak mutattak, ho is fordultak zót korábbi lásifoglalástól

A dolgot oc három nyugt nek azt a bosszas tárgy nem teljesen hatalom. A gót szövegét a Szovjetunió kido gozott „rövidített durván sárbo unió jogait, nép demokri

Mindaz me az osztrák kötésének ut kiküszöbölése Az alsóház képviselő fel ra, hogy a egész beszár említett kín jegyzésének

Az a tény társadalmi lé pépt, lényeg teti az egész ben. Ez mag nem kerülte terelelők figy ezáltal nem desét, Attlee házi vezetőe hogy nem s a nagy kíná venyes jogá

„Kínának — el kell l a Biztonsági arra mutat, vevőden n Joga van ah egyike legve tás termész a kommuniz konszenvere vel talán es síthatta me reális gazde lyek, mint l érdekek alá szerűen fejt Anglia a K rendezésében Angliának a kal folytatot zásához fűző

A JELENLEGI NEMZETKÖZI HELYZETRŐL

A „Pravda” szerkesztőségi cikke

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

megsappantak, az Egyesült Államok „segélye” pedig nem képes jótétemeni a kereskedelem összehurcolásából származó kárt. „Kereskedelmet nem segíty” — ezt az álláspontot védelmezi Attlee, s ezt az álláspontot észszerűnek kell elismerni Anglia és nemcsak Anglia kiterjedkei szempontjából. Attlee eléggé keserűen így fakad ki a tengerentúli szövetségesek ellen: „Allandóan unszolnak bennünket, hogy ne keressük ki a kínálatot, hanem olyan cikkeket, mint amelyeknek alig van közöttük a háborúhoz. Nekünk éppannyira életbevágó érdekünk, hogy rendeződjenek a kínai ügy, mint bármely más országnak.”

Egy másik tekintélyes labourista, Bevan, a labourista pártion belül fellépő ellenzék vezére, nemrégiben nyilatkozatait tett, amelyek még jobban hangsúlyozzák a Nagy-Britannia és Kína közötti viszony problémájának megoldásának halaszthatatlanságát.

Lehet, hogy Churchill kommunistaellenes érdeklődésben nem marad el Nyugat néhány más állam, férfiak mögött, akik „Moszkva kezét” látják a gyarmati és félgyarmati népek összes nemzetiszabadító mozgalmában. Amint azonban beszédéből kitűnik, nem hagyta szabadjárá ezt az érvelést. Ezt bizonyítja többek között a következő kijelentés: „Meg kell mondanom, hogy véleményem szerint — bátorítok kimondani véleményemet — a Vietnám csapatainak a szíamí határ felé irányuló váratlan előretérése nem kell hogy annak a következtetésnek levonására késztessen bennünket, miszerint a szovjetek által sugalmazott lépésről van szó.” Minél több nyugati államférfi fog számolni az egyre erősödő ázsiai vagy a földkerekség bármely más részén kibontakozó nemzeti és nemzeti-felszabadító mozgalmak okainak értékelésénél a valóságos tényekkel, annál nagyobb lesz a kijelentés a kölesősök megértésére „Nyugat” és „Kelet” között, annál több lehetőség lesz a felesleges bonyodalmak és vérontások elkerülésére.

Meg kell jegyezni, hogy Churchill a burzsoá államok néhány más vezetőjével eltérően nem szorítkozott általános kijelentésekre a nemzetközi viszonyokban fennálló nézetekhez képest békés rendezésének kívánatlanságáról. Konstruktív javaslatokat terjesztett elő a nemzetközi helyzet megérlelődött kérdéseit megvizsgálásának módszereire.

Churchill kijelentette, hogy „hosszas halogatás nélkül össze kell ülnie a legmagasabb színvonalú értekezletnek a vezető hatalmak között” és hogy „ezen az értekezleten lehetőleg minél kisebb számú hatalomnak és személynek kell részvételnie. Ennek a találkozáson bizonyos mértékben nemhivatalosnak és még nagyobb mértékben titkosnak és zártnak kell lennie.”

Amint látható, Churchill nem követi néhány más államférfi példáját, nem kapcsolja össze az értekezlet összehívásáról szóló javaslatát bizonyos előzetes kötelezettségekkel egyik vagy másik fél számára.

A nemzetközi viszonyok terén hosszú évek óta szerzett tapasztalatok nyilvánvalóan megővözték Churchillt attól az elemi tévedéstől, hogy békés viszonyok között az egyik fél diktálhatja a másik félnek — még hozzá olyan félnek, mint a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége — a vitás nemzetközi kérdésekben létrehozandó meg egyezési előzetes feltételeit. Churchillnek feltétlenül számolnia kellett azzal a nemzetközi gyakorlatban általánosan ismert körülménnyel, hogy a tárgyalások előzetes feltételeit csak vagy háború idején diktálhatja a győztes fél a legyőzött félnek, vagy

egyenlően erőviszonyok mellett diktálhatja az erősebb fél, ha valamit ki akar csikarni a gyengébb féltől, és az utóbbinak erejét felülmúló háborúval való fenyegetéssel arra akarja kényszeríteni, hogy fogadja el a diktált „béke”-feltételeket. Nem szabad megjegyezés nélkül hagyni annak a javaslatnak fontosságát, amelyet Winston Churchill terjesztett elő, s amely nyilvánvalóan a vezető államférfiak között a közeljövőben lezajlott közvetlen találkozó tapasztalataira támaszkodik. E javaslat számos országban élénk, pozitív visszhangra talált, s ez a tény meg erősíti jelentőségét.

Hímdóron az a, Churchill beszédében foglalt felhívás, hogy rendezzék legalább a néhány legfőbb problémát és ezzel enyhítsék a nemzetközi helyzet élességét, a jelenlegi körülmények között teljesen időszerű.

Május 13-án látott napvilágot az Egyesült Államok külügyminisztériumának nyilatkozata a brit miniszterelnök beszédéről, amelyet Eisenhower elnök közölt, hogy helyeselte a nyilatkozat szövegét.

Az Egyesült Államok külügyminisztériumának nyilatkozata nem tagadja a Churchill által javasolt szűkkörű értekezlet megszervezésének lehetőségét az államférfiak között, azonban újból felveti azoknak az előzetes feltételeknek ismét eszméjét, amelyeket — nem tudni miért — egyoldalúan a Szovjetunióval szemben állítanak fel. Mint kiderül, a Szovjetunióknak meg kellene látni a panminzsoni tárgyalások sikeressége és az osztrák államszerződés kérdéseinek elődöntése érdekében, jóllehet az összes történetek után egészen nyilvánvaló, hogy mindkét esetben nem a Szovjetunióval, hanem az Egyesült Államokkal és Angliával, amelyek még nem vállalták „igazságos” részt sem az egyik, sem a másik esetben.

Amint a sajtóvisszhangokból, valamint az Egyesült Államok külügyminisztériumának nyilatkozatából kitűnik, Churchill álláspontját, amelyet Anglia politikai pártjainak tekintélyes képviselői támogatnak, az Egyesült Államok bizonyos felelős körében „tartózkodóan”, sőt „hidegen” fogadták. Lehetőségek, hogy az Anglia és az Egyesült Államok államférfiai között mutatkozó bizonyos nézeteltérés a közöttük egyre világosabban kirajzolódó gazdasági ellentétekkel magyarázható, ami nem csak egy mértekből összeállított Egyesült Államok merev állásfoglalásával a nyugateurópai országok kereskedelmének korlátozása terén.

Ami pedig a Szovjetuniót illeti, amelyet a szovjet közvélemény negatív álláspontja helyezett Churchill fentebb már részletezett több konkrét javaslatával szemben, mindemellett érdeklődéssel fogadta beszédének néhány konstruktív mozzanatát. A jövő megmutatja, mennyire felelnek ki ezek a mozzanatok a Churchill vezérése alatt álló angol kormány néylleges szándékai.

Be kell ismerni, hogy már vannak olyan tünetek, amelyek szükségképpen az óvatosság érzését ébresztik fel a vonatkozásban a szovjet emberekben és a béke ügyét védelmező nemzetközi körökben. A három hatalom — az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország — kormányfőinek tervezett találkozájáról van szó, amely állítólag a közös irányvonal vagy az összeegyeztetett állásfoglalás kidolgozását célozza a nagyhatamok esetleges tárgyalásai esetére. Ha ez így van, ez azt jelenti, hogy a nyugati hatalmak továbbra is folytatni szándékoznak egymásközötti elszigetelt tárgyalásaikat a Szovjetunió rovására.

Ez ugyanakkor azt jelenti, hogy

Legyen tartós a teremtő béke!

Nyilatkozat a „Pravda” cikkéről

A világ békeszerető milliói, akiknek kedves a munka, a tűz-hely melege, gyermekeik vidám kacaja — állandóan fokozódó érdeklődéssel fordulnak a nemzetközi események felé, mert már megértik, hogy mindez, ami

a világpolitikában történik, személyes ügyük is. A „Pravda” szerkesztőségi cikke, melyet a Szabad Nép hétfői számában között nagy segítség a nemzetközi események megértéséhez. Erről tanuskodnak azok a nyilatkozatok is, amelyek szerkesztőségünkhez érkeztek.

Bancsi Julia

ruhagyári sztahanovista vasaló:

Tízemlő éves vagyok s most szavaztam életemben először. Boldogsággal tölt el, hogy engem, a Ruhagyár ifjú sztahanovistáját is megkérdézték az ország s jóváhagyásomat kérte ország-építő nagy terveinkre. Minden okom meg van rá, hogy bizakodóan nézzek a jövőbe. Van munkám és jól keresek, mert teljesítenyem állandóan eléri a 130—140 százalékot. Most életem egyik legnagyobb lépésére készülök. Júniusban lesz az esküvőm. Völgényem tisztelhetetlen s tiszt lehet belőle, míg az én édesanyám csak tisztelt cselédje lehetett. Boldog házasságot akarunk élni s gyerekeket nevelni. Ehhez azonban

éppúgy, mint országos terveink megvalósításához — béke kell.

En még fiatal vagyok, de máris nagy érdeklődéssel figyelem a nemzetközi helyzet alakulását. A „Pravda” cikke világosan megmutatja, hogy kik azok, akiknek élesen hangzó békeszóamaikkal összefér a háborús előkészületek fokozása. Eisenhower és Churchill szavai és tettei között hatalmas ir tárog s nekünk nagyon ébernek kell lennünk. Nem szabad, hogy megtevésszenek bennünket a szép szavak. Minden erőnkkel, egyre fokozódó lendülettel ébernek kell önködnünk, hogy a teremtő béke tartós legyen.

Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése

Hétfőn délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia ünnepi díszbe öltözött nagytermében megkezdődött az Akadémia 1953. évi nagygyűlése.

Az Akadémia együttes ülését tartott, amelyen megjelent Erdő-Gruz Tibor felsőoktatási miniszter. Résztvett az ülésen J. D. Kiszeljov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, Huan-Cen, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a népi demokratikus országok budapesti követői és a hazánkba érkezett külföldi tudósok.

Az Akadémia nagygyűlését Rusznayk István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg. Rusznayk István megnyitó be-

széde után a nagygyűlés résztvevőinek lelkes tapsa közben A. V. Palladin emelkedett szószáras és a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának nevében üdvözölte a nagygyűlést.

Ezután Fogarasi Béla, Kossuth-díjas akadémikus tartotta meg előadását: Sztálin elvtárs zseniális művéről.

A délutáni ülésen Vu Hszincsu, a Kínai Tudományos Akadémia nevében köszöntötte a nagygyűlést, majd Molnár Erik Elvtárs, Kossuth-díjas akadémikus tartotta meg előadását, amelyhez elősnek Gunda Béla, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem dékánja, a természettudományok kandidátusa szöjt hozzá.

Hivatalos közlemény a teljes fegyverszüneti küldöttségek hétfői üléséről

Keszon (Uj Kina)

A koreai-kínai fegyverszüneti küldöttségek május 25-én, hétfőn a következő közleményt adták ki:

„A teljes fegyverszüneti küldöttségek — a másik fél által kért nyolcnapos szünet után május 25-én délelőtt 11 órakor ismét ülést tartottak.

A teljes küldöttségek hétfői ülésén a másik fél mindenekelőtt utalt arra, hogy a két fél részéről elhangzott nyilatkozatok és előterjesztett javaslatok tanulmányozása után hajlandó újabb javaslatot előterjeszteni. A másik fél indítványozta, hogy a teljes küldöttségek — a kérdések részletesebb megvitatása céljából — haladéktalanul térjenek át zárt ülésekre.

Nam Ir tábornok, a koreai-kínai küldöttség vezetője rámutatott: mivel a másik fél úgy véli, hogy az ülések titkos, zárt formája hozzájárul a fegyverszüneti tárgyalások előrehaladásához, a koreai-kínai küldöttség elfogadja a másik fél indítványát. A koreai-kínai küldöttség azonban hangsúlyozni kívánja, hogy a teljes küldöttségeknek haladéktalanul ismét nyílt ülésekre kell áttérniük, mihelyt bármelyik fél a zárt ülések megszüntetését szükségesnek tartja.

Ezután a teljes küldöttségek nyomban zárt ülést tartottak, majd a másik fél javaslatára elhatározták, hogy hatnapos szünet után, június elsején, hétfőn délelőtt 11 órakor kerül sor a következő ülésre.

Churchill valójában már visszalépett a „legmagasabb színvonalú értekezlet” összehívásáról szóló javaslatának, ha nem is a szövegtől, a szellemétől azonban mindenesetre, mivel ilyen értekezletre, amennyiben a Szovjetunió részvételéről is szó van, csakis abban az esetben kerülhetne sor, ha a felek mindenféle előzetesen lerögzített követelések nélkül jönnek az értekezletre. A három hatalom vezetői tervezett találkozásának viszont nyilvánvalóan az a célja, hogy ilyen követeléseket dolgozzon ki a Szovjetunió elé való terjesztés céljából. Ugyanakkor a tervezett előzetes háromhatalmi értekezlet folytatását jelenti annak a régi, semmivel sem indokolt irányvonalnak, hogy az ideológia és a társadalmi-politikai rendszer elvei alapján szembeállítják egymással az államokat. Magától értetődő, hogy a nyugati hatalmak csoportjának újabb összebesz-

lése ma nemcsak hogy nem mozdítja elő a nemzetközi helyzet enyhülését, hanem ellenkezőleg, a nemzetközi viszonyok terén uralkodó feszültség további fokozódásához is vezethet.

Egészen nyilvánvaló, hogy bármennyire különbözőzzenek is egymástól az egyes államok társadalmi rendszerei, számos olyan létfontosságú mozzanat van, amelyekben ezen államok népeinek érdekei megegyeznek. E létfontosságú mozzanatok közé tartozik mindenekelőtt a béke, a népek kereskedelmi-gazdasági és kulturális együttműködésének fejlesztése.

A Szovjetunió mindig kész teljes komolysággal és lelkiismeretességgel megvizsgálni minden olyan javaslatot, amely a béke biztosítására, az államok között mind átfogóbb gazdasági és kulturális kapcsolatok megteremtésére irányul.

TÜRNETETLEN HANYAGSÁG

A növényápolási munka dan. dárjában vagyunk, most dől el, hogy milyen termést takarítunk be ebben az évben. Egyes tsz.ekben és tsz.ékekben jól harcolnak azért, hogy minél magasabb termést érjenek el. Így a kismarjai Boeskaiban, a vértesi Vörös Sarokban és még jó pár helyen, egyes helyeken azonban türethetetlen hanyagság, nemtörődömség, a nép vagyonának herdálása folyik. A bányai Rákóczi-ban 6, a mácsi Néptanácsban 20, az ebesi Vörös Csillagban — mely tavaly élenjáró volt — 50, az ebesi Köztársaságban 15 hold répa ott hever a gázol elpelve, senki sem néz feléje. Nem hogy az egyelést nem végezték még el, de a sarabolást sem. Munkaerőhiányról panaszkodnak, közbe kell menni a munkások között, hogy a sarabolást a munkákba. A tagok is lógnak, a terület nincs ott felsztyva, a munkaszervezetek nincsenek kitépve, mindenki azt csinál, amit éppen jónak lát. Csúfán ebben a pár tsz.eken több mint 100 vagon cukorrépa, sok mázsa cukor van veszélyben. De vajon ki vonta felelősségre ezeket a tsz.eket és tsz.ékeket hanyag munkájukért? Senki. A járás és a debreceni tanács mezőgazdasági osztálya semmit sem tett eddig. Ugy látszik közömbös számukra, hogy milyen lesz ez évben a termés. Közömbös az is,

hogyan végzik a növényápolást. Ugyanez a helyzet a hajdúszoványi Vörös Csillagban és Új Kenyérben, hanyagul folyik a növényápolás, ott sem a nővény, hanem a gaz az úr. Nem gondolnak ezek a tsz.ékek arra, hogy rossz munkájukkal nem csak az országot károsítják meg, hanem saját magukat is. Ilyen türethetetlen hanyag munka nem mehet tovább, haladéktalanul el kell végezni a soronkövetkező növényápolási munkákat.

A lemaradásért a géppállomások is felelősek. A kultivátorok sok helyen kihasználatlanul, kés nélkül állnak, így a debreceni géppállomáson is, ahol 3 kultivátor áll üzemképtelen állapotban, holott már 20 nappal ezelőtt ki kellett volna javítani őket. A megyei tanács géppállomási igazgatósága a debreceni géppállomás igazgatója és vezető mezőgazdász elnöki, hogy amikor egyes termelőszövetkezeteknek égetően szüksége volna a kultivátorra, akkor náluk három is ott hever parlagon. Tudomásul kell venni a debreceni géppállomásnak, hogy a tsz.ék munkájáért, terméseredményért ők is felelősek. Itt az ideje most már, hogy úgy a termelőszövetkezetekben, mint a géppállomáson véget vessenek a hanyagságnak, amely mutatókzik a növényápolásban. (R. B.)

PÁRTHIREK

MEGYEI PARTBIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE:

Értesítjük a káderekutatás politikai gazdaságilag szak I. és II. évfolyama konferenciáinak vezetőit, hogy részükre 28-án, csütörtökön délután 2 órakor konferenciát tartunk a Pártoktatás Házában.

A SZKP története szak I. évfolyama konferenciáinak vezetői részére 30-án, szombaton konferenciát tartunk. Vidéken a járási székhelyeken a szokott időben Debrecenben délután 2 órakor Gurbán és Ecsényi elvtárs konferenciája a Pártoktatás Házában lesz megtartva. Anyag az SZKP története V. Fejezete.

A funkcionáriusok részére szervezett Sztálin elvtárs utolsó művét tanulmányozó tanfolyam hallgatói részére 30-án konferencia lesz a Pártoktatás Házában. A konferencia anyaga: Sztálin elvtárs műveinek, A szocializmus gazdasági problémái a SZU-ban" II. rész. A konferencia ideje szombat reggel 8 óra.

VÁROSI PARTBIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE:

Alapfokú I. és II. éves oktatás elvégzésének ma délután 5 órakor Hungary u. 3. szám alatt érkezelést tartunk. Kerjük az elvtársak pontos megjelenését.

Felhívjuk az alapfokú és középfokú politikai iskolák előadói, hogy pénteken délután 5 órakor a szokott helyen prop. szeminárium érkezelést tartunk. Anyag: az 1952—53. pártoktatási év zárószeminárium előkészítése.

HIREK

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Változó felhőzet, több helyen eső, vagy zivatar, időnként élénkebb eszakkellátó kelet szél. A meleg az északi megyékben már csökken.

A VÁROSI TANÁCS begyűjtési osztálya felhívja a kutya és kecsketerítő lakosság figyelmét, hogy a népgazdasági szempontból hasznos szőr begyűjtés érdekében a Megyei Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat a következő helyeken végeztet nyírásokat: 27. 28. és 29-én Tengerész u. 6. 30-án, június 1-én és 2-án Szoboszlai út MEH esztételep.

ELHALASZTJÁK a vidéki színházak ünnepi hetét későbbi időpontra, a Bék-Világ tanács budapesti üléséka miatt.

A DEBRECENI Villamosvasút értesíti az utazó közönséget, hogy 27. 28. és 29-én a Vízadó előtti megállóhelyet megszünteti és helyette a nyári fűrészeszalon idejére a fűrés előtti rendes megállóhelyet létesít.

A BALMAZUJ VÁROSI általános iskola 112—36. modellező szakköre kéri Karáczy, Kenderes, Kisújszállás, Túrkeve, Fegyvernek, esetleg Törökzentmiklós lakosságát, hogy aki a határban egy Tiszavirág nevű La 12-es jelzésű vitorlázó gépet talált az jelente az iskola szakkörének. A megtaláló pénzjutalomban részesül.

Színházi műsor

Ma 8 órakor Alapfokú, Déryné bérlet, Rádióközvetítésre való tekintettel pontos kezdés! Csütörtökön 7 órakor Kortvélyesi esny. ABCD bérlet, pénteken 7 órakor Kortvélyesi esny. Odry bérlet, szombaton és vasárnap: Luxemburg grófia.

Mozik műsora

VIG: 4, 6, 8 órakor: Csak a papa meg ne tudja.
BÉKE: 4, 6, 8 órakor Orsai esomó-pont.
METEOR: 5, 5, 7 órakor: Csak a papa meg ne tudja.
HIRADÓ: délelőtt 10, 12, 2 órakor: Csak a papa meg ne tudja, délután 4, 6, 8 órakor: Budapest, Szénes magyar ifjú.
Népevelő I. Tégláskert: Egy ifjú házaspár története.
Népevelő II. Kismacsi Áll. Gazdaság: Eső után napsütés.
Népevelő IV. Szanatórium: Kis partizán.

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú Bihar megyei Pártbizottságának lapja

Felelős szerkesztő: KAPUSI ERZSEBET

Felelős kiadó: BARCZI GYULA

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 3

Telefon: 42.54. és 48.40.

Kiadóhivatal: Vöröshadsereg útja 16.

Telefon: 30.01.

Alföldi Nyomda-telephely.

MODERN könyvszekrény három párnás matracok bútorok, oladók Vöröshadsereg útja 26. III.

SINGER női varrógép süllyesztős majdnem új eladó, Simonffy u. 59.

ELADÓ nagymennyiségű használt téglá állami vállalatoknak és magánfeleknek is. Érdeklődés, vásárlás lebonnyolítása a Csokonai Színház mögötti (Liszt Ferenc u.) építkezés vezetőjé.

IZLETES heti előfizetéses chéd 5.90 forintért Vácóra helybeni fogyasztásra 4.85 forintért Kihordásra 4.40 forintért Kapható a Debreceni Vendéglátó Vállalat Népudvarában a Szabadság útteremben, Hatvan u. sarján lévő 24-es sz. fiókjában és a Nagyerdői V. gadóban.

ALIGHASZNÁLT mely gyermekes eladó, érdeklődni délután ötől, Hatvan u. 6. Felei.

TASKAI RÖGEP eladó, Domb u. 4. Kétezer ceengent.

ELADÓ fotel, ágycs, egyéb bútorok Vöröshadsereg útja 26. III. 16.

TELEK 380 új gázgyárhoz közel eladó, Érdeklődni Burgundia u. 6.

ELADÓ modern pulszek. rény 280x65 90 magaa. — Szablonba kultúrterembe alkalmas Bethlen u. 5. szám. Ujvári.

30—40 százalékkal csökken a tisztaselyemszövet ára

A belkereskedelmi minisztérium közli, hogy a tisztaselyemszövet ára országosan 30—40 százalékkal csökken. A 100 cm széles tisztaselyem inganyag fo-

gyasztói ára 30 százalékkal lesz olcsóbb. A sima felselyem árak új fogyasztói ára 84 forint, az eddigi 92 forintos méterenkénti ár helyett.

Szép játékkal győzött a Honvéd, Perecseről hozta el a két pontot a Lokomotív

Akik vasárnap tanúi voltak a D. Honvéd—Miskolci Honvéd mérkőzésnek, izgalmas küzdelmet, szép játékokat láttak. Ennek ellenére, hogy a Miskolci Honvéd helyenként fölénybe került, mégis a debreceni együttes megérdemelten nyert nagyvívű ellenfele ellen, mert a fedezetóra révén a döntő pillanatokban bizonyan állították meg a jól induló M. Honvéd támadásokat. Voltak a találkozóknak olyan mozzanatai, amikor NB I-es színvonalon mozgott a küzdelem. A játék azonban gyorsabb is lehetett volna, ha a két csapat támadói nem körülmenyescen, hanem lött paszokkal közelítették volna meg ellenfelek kapuját. Sokszor egy-egy kitünően induló támadást lelassítottak azzal, hogy oldalt passzoltak a csatárok, ez egyébként inkább a Miskolci Honvéd támadóinak játékát jellemezte.

A debreceni csapatból Bors nyújtott kiemelkedő teljesítményt ő volt a csatázó motorja, sokszor hozta helyzetbe társait. Lovései azonban elkerülték a kaput. Rajta kívül Simonyi nyújtott átlagon felüli teljesítményt. Korszerű fedezetjátékokat látott tőle a négyezres nézőcsereg, hosszú labdákkal küldte támadásba a csatázókat. Csak az utolsó meggyőzően hulladt ki. Klász biztosított a hátvédhármast bizonyult. Fekete volt a hátvédhármast legjobbjá; igaz, neki volt a legkönnyebb ellenfele. Skallitör ejátszóban fejlettségével és lecsúszásával tinte ki. Tibi főbbször átjátszotta, lefutotta, Kiss volt a Honvéd egyik leggyengébbje nála csak a teljes formájukkal lévő Komlói játékosok. Helyes lenne, ha edzője a teljes jobbcsélet 1—2 hétig pihentetné. Notás védekezésben szinte hibátlan nyújtott, labdái azonban gyakran ellenfélhez kerültek. Szendrői góljáért dicserőlt. Sáfány nem volt olyan jó mint szokott, eürlése gátolta játékában. Borbély az első 20 perc után szinte teljesen eltűnt a mezőnyben, második felidőben fejéce azonban góllévé vált. A szünet után beállt Kovács, Bors után a legvezéreltebb csatárnak bizonyult.

A percesi „oroszlánbaráncból” mindkét pontot elhozta a Lokomotív. Pedig ott a régi bajnoksápat, Teleki, Viharral, Csárdással 7:1 arányú vereséget szenvedett. Miért győzött, a debreceni együttes a percesi völgyben eltérő játéktérre? Azért, mert nagyon akart. A játékosok hajlatlanul nagy akaratú jellemezte ezen a mérkőzésen — ennek köszönhető, hogy hősies küzdelemben a második felidő 15. percében elért góllal nyert az együttes.

Az akaratú diadalhoz segítette a Lokomotívot azonban a győzelem nem jelenti azt, hogy nincs hiba a csapatban. A támadóssor még mindig döcögött, nem tudták Percesen sem tartani a

labdát, így a védelemre hatalmas munka nehezedett. Ezenkívül 2—3 alkalomnál kiütözött a technikai fogyatékosabb is. Ezen kell a továbbiakban javítani a sikeres szereplés érdekében.

Az együttesből a védelem minden tagja kiváló nyújtott. Papp sokszor bravúrosan védett és a sportszerű bánásmódotól gyakran kapott tápot. Csóter és Csüllög a percesi támadók támadásait biztos labbál rombolták a sokszor hét csatárral rohamozó hazaiak ellen is minden esetben sikerrel vették fel a harcot. Molnár pedig nyújtott nátkul valamivel halványabb teljesítményt. A két fedezet közül a keményebb és rutinosabb Tisza volt a jobbik. Ő is inkább a védekezésben tünt ki. Moré jól állta a sarat, a fiatal fedezet ezvi legjobban játéka nyújtotta. A támadóssorban Bérés vált ki — több ügyes elfutása volt, győzelegjáért külön dicserő jár neki.

Somogyi nem nyújtotta azt, amire keves, kevesebb eszezéssel eredményesebb lenne a játéka. Zámbo az első percben egy nagy helyzetet kihagyott — utána lelkezen harcolt. Hadari jobb volt, mint Ózton. Leányvári volt a leggyengébbje.

Debrecenben Dankó, Percesen Somogyi jól vezette a mérkőzést.

Eredmények.

- D. Lokomotív—Percesi Bányász 1:0 (0:0). D. Lokomotív: Papp — Molnár, Gellér, Csüllög — Tisza, Moré — Somogyi, Leányvári, Zámbo, Hadari, Bérés, Góllövő: Bérés.
- D. Honvéd—Miskolci Honvéd 1:0 (1:0). Debrecen, 5000 néző, vezető: Dankó, D. Honvéd: Klász — Kása I., Skallitör, Fekete — Simonyi, Notás — Komlói, Szendrői, Kovács, Borbély, Sáfány, Góllövő: Szendrői.

A Keleti csoport többi eredményel: Diósgyőr Vasas—Ózdi Vasas 4:0, Győri Győsi Építők—Bp. Lokomotív 2:1(0), Egri Fáklya—Miskolci Lokomotív 3:1, Nyíregyházi Építők—Nagybányai Bányász 6:2, Sajószentpéteri Bányász—Lorinci Vasas 3:1, Salgótarjáni Vasas—Miskolci Építők 3:3. A bajnokság állása:

1. Diósgyőr	11	9	—	2	41:11	18
2. D. Lokomotív	11	9	—	2	22: 7	18
3. Nyíregyháza	11	7	1	3	21:15	15
4. Miskolci Honvéd	11	6	3	2	25:21	15
5. Ózdi Vasas	11	6	2	3	26:11	14
6. Perces	11	6	2	3	22:11	14
7. M. Honvéd	11	7	—	4	30:19	14
8. Bp. Lok.	11	5	2	4	18:13	12
9. D. Honvéd	11	5	1	5	22:19	11
10. Eger	11	3	4	4	18:18	10
11. Szentpéteri	11	4	2	5	16:18	10
12. Salgótarján	11	4	1	6	18:24	9
13. M. Építők	11	2	3	6	16:26	7
14. Győryes	11	3	—	8	15:37	6
15. Lőrinci	11	1	—	10	10:42	1
16. Nagybányai	11	—	1	10	12:44	1

MAGYAR SPORTELOK KÜLFÖLDÖN

Moszkvában a VIII. férfi kosárlabdás Európa-bajnokságon a magyar csapat első mérkőzésén 95:50 arányban győzött Dánia válogatottja ellen. A Szovjetunió válogatottja 59:31-re győzött Belgium ellen. — Varsóban befejeződött az ökötvív Európa-bajnokság. Könnyűsúlyban a magyar Juhász második lett. Az Európa-bajnokság a békéscsabai országainak nagy sportbeli sikerét hozta. A tíz bajnokság közül Lengyelország 5, a Szovjetunió 2, a Német Demokratikus Köztársaság pedig hat bajnokságot szerzett.

Hatvan a magyar kosárlabdás csapat 57:35 arányban nyert Belgium ellen. Ezzel biztosította továbbjutását az első nyolc közé.

MEGYEI LABDARUGÓBAJNOKI EREDMÉNYEK

CORNAI CSOPORT: D. Vasas—D. Fűtőház 5:1, D. Lokomotív II.—Balmazújvárosi Traktor 3:0, D. Bástya—Pölgári SK 2:1, D. Vörös Meteor—Hajdúszoboszlói Petőfi 1:1, D. Petőfi—D. Építők Tatarozó 4:1, D. Építők—Hajdúszói Iparművek elmaradt.

PUSKIN CSOPORT: D. Haladás—Sárvári SK 5:0, D. Előre—Biharkecsesi Lokomotív 6:0, D. Dózsa—Berettyóújfalui Bástya 2:2, D. Postás—Nádudvari SK 7:2, D. MÁV Ig.—Püspökkladányi Lokomotív 4:9, D. Honvéd II.—D. Kinizsi 4:1.

TOTOEREDMÉNYEK

12 találatos szelvény nem volt, 11 találat három szelvényen volt, nyereményük: 26 800 forint, a 10-esek 2512, a 9-esek 390 forintot nyernek. Totóeredmények: x, 2, 2, 2, törölve, x, x, 2, x, x, 1, 1, 2.

GYŐZTEK A HAJDUMEGYEI RÖPLABDÁSOK

Vasárnap szépszámi mintegy 500 érdeklődő előtt Debrecenben Hajdú Bihar megye férfi és női röplabdás válogatottja Szolnok megye válogatottjával ellen játszott. Mindkét találkozó jó játékkal 3:0 arányban a hajdúme gyek nyerték. A női csapatból Puszkás Szabó Rák, a férfi együttesből pedig Csáti, Szima és Kuszó játéka tünt ki.

A HONVÉD FERFI ÉS A PETŐFI NŐI CSAPATA NYERTE A KEZILABDA RANGADÓT

A megyei kézilabdabajnokság legutóbbi fordulójának eredményei. Férfiak: D. Honvéd—D. Lokomotív 21:7, D. Munkaerőtartók—D. Postás 15:7, D. Dózsa—D. Előre 23:13, D. Haladás—D. Lokomotív Állomás 14:9, D. Vörös Meteor—D. Bástya 29:8, D. Építők—D. Vörös Lobogó 16:15. Nők: D. Petőfi—D. Kinizsi 3:1, D. Lokomotív Állomás—D. Vörös Meteor 3:0, D. Dózsa—Püspökkladányi Lokomotív 12:1, D. Lokomotív—D. Vörös Lobogó 4:2, D. Szikra—D. Vörös Meteor Rizeért 4:1.

RÖVID SPORTHIREK

NB I. eredmények: Bp. Honvéd—Győri Vasas 3:3, Bp. Bástya—Szegedi Honvéd 2:1, Dorogi Bányász—Bp. Postás 1:0. — D. Lokomotív—D. Vörös Meteor kézilabda MNK férfi mérkőzést rendeznek ma este 6 órakor a Postás pályán. — Nagy I. Imre (Csörgő) debreceni labdarúgójátékvető az egyetemi sportpálya környékén öngyertya irattárcáját. A megtaláló az iratokat adta te a városi TSB helyiségében.

EGY gyermek sportkosci eladó, Timár u. 7. sz.

IRODAI írógép eladó, Csapó utca 73.

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház eladó, Kut u. 28.

ELADÓ nagy és kis dob minden felszereléssel, jég-szekrény, ezüsttróka, Vöröshadsereg útja 81. II. em.

DEBRECEN—FÜZÉS.

ABONYI vonatban talált kalapot, tulajdonosa átveheti. Eötvös u. 9. pinclakésában.

A minisztertanács határozata az 1953—54. évi tüzelőellátásról

Az elmúlt években a dolgozók téli tüzelőanyag-szükségletüket jelentős mértékben hitelakció keretében, kisebb részben készpénzvásárlás útján elégtették ki.

A hitelakció lebonyolítása az utóbbi években a lakosság körében sok panaszra adott okot, mert a tüzelőt gyakran nem a megrendelésnek megfelelő időpontban és minőségben szállították. A hitelakció a benne foglalt korlátozások és a lebonyolítás nehézsége miatt nem alkalmas a dolgozók növekvő igényeinek kielégítésére.

A minisztertanács a jobb tüzelőellátás érdekében határozatot hozott a hitelakció megszüntetésére.

A minisztertanács határozata sokoldalúan gondoskodik a tüzelőellátás megjavításáról. Biztosítja, hogy a tüzelőanyagkereskedelmi hálózatot Budapestén a TUKER, vidéken a TCZEP vállalatok megfelelően kibővítsék. Ezért több száz kiskereskedelmi boltot és pincét létesítenek, így a dolgozók tüzelőjüket a lakásukhoz

legközelebb eső bolti egységből szerezhetik be. A kereskedelmi vállalat a tüzelőanyagot kívánására házhoz szállítja.

A minisztertanács rendelete egyidejűleg csökkenti a lakosság ellátásában legfontosabb szén árát, a fa, a bricket és a kokszt árát pedig felemeli.

A dolgozók szükségletét a legnagyobb tömegben kielégítő háztartási szén ára pincéből történő vásárlásnál az eddigi érvényben lévő 32,70 forint helyett 27 forintot áron, a TUKER-telepeken (esuszdákon) az eddigi 27,70 forint helyett pedig 22 forintot áron kerül forgalomba.

A téli torlódások elkerülése végett Budapestén azok, akik tüzelőjüket május 25-től szeptember 1-ig terjedő időben szerzik be, az érvényben lévő 4,70 forint mázsnkénti házhozszállítási díjből 1,70 forintot szállítási díjkedvezményben részesülnek.

A minisztertanács fenti rendelkezése május hó 25-én lép életbe. (MTI.)

Legdrágább kincsünk a gyermek

A Gorkij-fasorban lévő bölcsődében második otthonra találtak ezek a gyermekek. Kitünő ellátás, gondos felügyelet mellett a jó levegős szép barnára lesülve pihennek, játszadoznak, ilyenkor hangos gyermekkacaj tölti be még a bölcsöde környékét is. Mint a kép mutatja, most komolyabb „foglalkozást” üznek a gyermekek: délutáni uszónajukat fogyasztják.

Szocialista mellett a f...
ga is egyr...
részt abba...
temben, an...
teljesítés...
agítációm...
falyak dol...
jelent szá...
felépítés...
tisztabban...
rasztok, h...
fias kötele...
résztvenni...
nek nagy...
igyre inka...
gozó paras...
választási...
kat, azt, h...
seink való...
hetetlenül...
rasztásunk...
je a föld...
az állama...
kell — ha...
lasztási fel...
denki telj...
nép állam...
Mind a z...
mind az e...
rsztságunk...
vesz pár...
megvalósít...
hogy a vál...
talmas par...
mozgatól...
Számítlan...
ta meg, h...
teljesíti t...
sértés- te...
headási kö...
jesítlete...
nín, a haj...
és még sok...
csoport, P...
lált az egy...
ság köréb...
Debrecen...
Lajosné D...
alatt lakó...
évi tojás...
Molnár Al...
das dolgoz...
beadását...
és felévi...
már.

Dolgozó...
séges haza...
államunk...
bizonyítja...
tettek köv...
A válas...
gyeszerne...
eredmény...
koránsem...
maradás...
Bihar me...
áll a meg...
versenybe...
tejbegyűjt...
das. Meg...
a falu ell...
mezését...
Artánd és...
élenjáró...
ja, hogy r...
fesztés n...
a megyek...
élenjáró...
különleges...
a helyeken...
begyűjtés...
nem fekt...
A tavas...
pást lakó...
gyengült...
gyében. A...
ért erdm...
hogy ha...
a dolgoz...
felvilágos...
lák meg...
látszik a